


```
<a href="home-events.html">Home Events</a></li>
<li><a href="multi-col-menu.html">Multiple Column Menu on Larger Viewport</a></li>
<li class="has-children"><a href="#" class="current">Header Options</a>
<ul>
<li><a href="tall-button-header.html">Tall Button Header</a></li>
<li><a href="image-logo.html">Image Logo</a></li>
<li class="active"><a href="tall-logo.html">Tall Logo Images</a></li>
</ul>
</li>
<li class="has-children"><a href="#">Carousels</a>
<ul>
<li><a href="variable-width-slider.html">Variable Image Slider</a></li>
</ul>
</li>
```

GYAKORLÓ FELADAT A HTML5 TÉMAKÖRHOZ

A legjobb <internetes/webes> témájú filmek című mintaoldal
elkészítése

<http://webfejleszttes.inf.elte.hu/esti/>

Web fejlesztés I. kurzus (ELTE Informatikai Kar)

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Felépítünk egy két oldalból álló, multimédiás elemeket és űrlapot tartalmazó weblapot, a HTML5 szabvány szerint.

Ennek során megismerjük a legfontosabb HTML5 tageket és azon praktikákat, amellyel a kódszerkesztés hatékonyabbá tehető.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

A LEGJOBB <INTERNETES/WEBES> TÉMÁJÚ FILMEK

Kezdőlap ÚJ FILM BEKÜLDÉSE

Bevezető

Krasznahorkai László a következőt írta: „Az internet (...) az eddigi legbiztosabb út az örökkévalóságba.”

Hogy ez igaz-e, mindenki döntse el maga, miután megnézte a listában szereplő filmeket.

Figyelem! A lista erősen szubjektív.

- 1 SOCIAL NETWORK - A KÖZÖSSÉGI HÁLÓ
- 2 A NŐ
- 3 TE MEG ÉN ÉS MINDEN ISMERŐSÜNK
- 4 DEEP WEB

Social Network - A közösségi háló

Adatlap

A film adatai

Bemutató
Angol cím
IMDb értékelés

► Súly
2010. október 1.
The Social Network
7.7/10

Jelenet a *Social Network* - A közösségi háló című filmből

Mark Zuckerberg inkább írt a számítógépekhez, mint a

FELADAT MEGOLDÁSA

- A feladat megoldása során mindig a **szemantikailag megfelelő tagek és paraméterek** használatára kell törekedni!
- **Előnyök**
 - Algoritmikusan meghatározható, hogy az adott elem milyen szerepet tölt be az oldalon
 - Gépi feldolgozás hatékonyabbá válik (pl. képaláírás alapján hatékonyabb lehet a keresés, adott dátumra/időpontra könnyebben rá lehet keresni, stb.)
 - Egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása (navigáció, médiaelemek leírása, stb.)

HTML5 ALAPSTRUKTÚRA (NYELV ÉS KARAKTERKÓDOLÁS MEGADÁSSAL)

```
<!DOCTYPE html>
  <html lang="hu">
    <head>
      <meta charset="utf-8">
      <title></title>
      <meta name="viewport"
        content="width=device-width,
        initial-scale=1">
    </head>
    <body>
    </body>
  </html>
```

Dokumentumtípus

HTML gyökér elem nyelv megadással

Fej

Karakterkódolás

Oldalcím

A viewport beállítása (mobil eszközöknél fontos)

Fej vége

Törzs

Törzs vége

HTML vége

Ez az alapstruktúra a `html5alap.html` állományban megtalálható!

VIEWPORT FOGALMA

- A mobil eszközök böngészőprogramjai az oldalakat virtuális ablakokban jelenítik meg (ezt nevezzük viewportnak)
 - általában szélesebb, mint a képernyő, és ezen területen a felhasználók több irányban barangolhatnak, illetve egyes területekre ráközelíthetnek, illetve eltávolodhatnak.
- A viewport tulajdonságait `<meta>` taggel megadhatjuk
- Pl. `<meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1, maximum-scale=1">`
- Később majd részletesebben megnézzük!

VIEWPORT FOGALMA

<https://adamlaki.com/hu/bevezetes-responsive-tervezesbe-viewport/>

This page has a viewport width of 980 pixels. This is how it looks at 100% zoom on an HTC Desire.

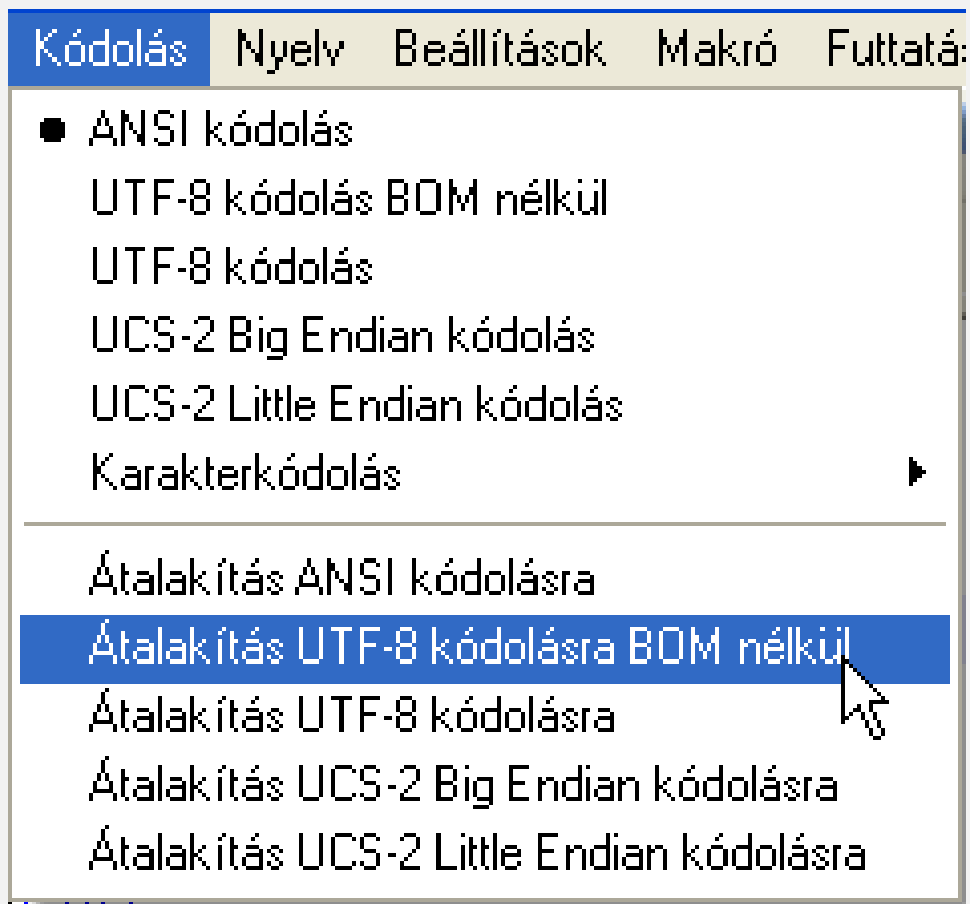
The viewport is still 980px wide, but since the page is zoomed out it is squeezed into 480px, the resolution of the phone's screen.

UTF-8 KÓDOLÁS BEÁLLÍTÁSA A NOTEPAD ++ ALKALMAZÁSBAN

Nagyon fontos, hogy a kódban szereplő karakterkódolás és a szerkesztőben megadott karakterkódolás ugyanaz legyen.

Ellenőrizni kell, hogy a Notepad++-ban a Kódolás menüpontban milyen kódolás látható. Ha nem UTF-8, akkor válasszuk ki a képen látható menüpontot!

(A BOM nélküliség fontos!)

A SZÖVEGES TARTALOM

GYAKRAN HASZNÁLT TAGEK

<code> </code>	bekezdés
<code> </code>	sortörés (vigyázat, ennek nincs záró párja!)
<code><i></i></code>	dőlt (kézírásra emlékeztető) betű Olyan szövegrész jelölésére, amely más hangnemben, hangulatban vagy bármely más módon eltér a szöveg többi részétől, mint például egy rendszertani elnevezés, egy szakkifejezés, egy köznyelvi kifejezés, egy rövidke más nyelven írt részlet vagy egy gondolat.
<code></code>	hangsúlyos kiemelés Ha bizonyos szövegrésznek nagyobb hangsúlyt akarunk adni.
<code></code>	félkövér betű Ha fel akarjuk hívni valamire a figyelmet, de nem akarunk további extra fontosságot tulajdonítani neki. Kulcsszavak megkülönböztetésére, dokumentumok összefoglalójának jelölésére, termék nevek kiemelésére remekül használható.
<code> </code>	erős kiemelés Erős hangsúlyozás esetén használható.

Feladat:

Hol tudnánk használni a kiadott feladatban az itt látható címkéket? Módosítsuk ez alapján az index.html oldalunkat!

A <cite> blokkok már jelölve vannak a szövegben (két aláhúzásjel között), ebben az esetben a keresés/csere funkciót használjunk!

Illesszük be `socialnetwork_forraskod.txt` állomány tartalmát a megfelelő helyre!

<code><cite></code>	mű címe, személy neve
<code><q></code>	idézet
<code><pre></code>	előre formázott szöveg
<code><code></code>	programkód

Ezt gyakran használjuk egyszerre a

`<pre>` taggel:

`<pre><code>...</code></pre>`

<code><time></code>	dátum és idő megadása

`<p>Egy szép <time datetime="1984-03-14T13:56:00"> márciusi napon </time> születtem.</p>`

PARAMÉTEREK

- A `<time>` tag esetén a `datetime` paramétert használtuk a konkrét dátum/idő megadására.
- Ez a paraméter csak ennél a tagnél használható.
- Vannak azonban olyan paraméterek, amelyeket minden tagnél használhatunk.

GLOBALIS PARAMÉTEREK

- A tananyagban a [teljes lista](#) elérhető:
 - **title:** az elemhez tartozó feliratot adhatjuk meg, amely legtöbbször akkor jelenik meg, ha az elem fölé visszük az egeret, de speciális jelentése is lehet.
 - **accesskey:** gyorsbillentyű megadására szolgál. Bármilyen (1 karakter hosszú) karaktert megadhatunk. A kis- és nagybetűk különböznek.
 - **id:** az elemet egyedi azonosítóval láthatjuk el.
 - **class:** az elemet stílus osztályba sorolhatjuk
 - **lang:** segítségével megadhatjuk az adott elem nyelvét. (pl. hu, en, en-us, stb.)

GYAKORLÁS

- A `title` paraméternek fontos akadálymentességi szerepe is van.
- Amikor rövidítések vannak a szövegben, akkor a rövidítés kifejtését `title` paraméterbe kell írni.
- A rövidítést pedig `<abbr></abbr>` tagek közé kell tenni!

```
<abbr title="Informatikai Kar">IK</abbr>
```

Feladat:

Az IMDB szövegnél jelöljük, hogy az „Internet Movie Database” rövidítésről van szó! Használjuk a keresés/csere funkciót, hogy gyorsabban végezzünk!

PROBLÉMA

- A legjobb <internetes/webes> témájú filmek szöveg így jelenik meg:
 - A legjobb témájú filmek
- Mi ennek az oka?
 - Az < és > jelek között tageket írunk, a böngésző az ismeretlen taget nem értelmezi.
 - Az < és > jeleket speciális kóddal kell kiírnunk.

SPECIÁLIS KARAKTEREK HASZNÁLATA

Gyakran használt speciális karakterek

Karakter	HTML kód	unicode	Karakter	HTML kód	unicode
'	´	´	<	<	<
&	&	&	—	¯	¯
	¦	¦	μ	µ	µ
.	•	•			
c	¢	¢	¬	¬	¬
©	©	©	¶	¶	¶
°	°	°	‰	‰	‰
€	€	€	?	±	±
÷	÷	÷	"	"	"
½	½	½	®	®	®
¼	¼	¼	>	»	»
¾	¾	¾	§	§	§
>	>	>	¨	¨	¨
!	¡	¡	×	×	×
?	¿	¿	™	™	™

Feladat:

Az oldal fő címsora a
A legjobb
<internetes/webes> témájú
filmek szöveg.

Hogyan tudjuk a < és > jeleket megfelelően kiíratni?

CÍMSOROK

CÍMSOROK

- `<h1></h1>` 1-es szintű címsor
- `<h2></h2>` 2-es szintű címsor
- `<h3></h3>` 3-as szintű címsor
- `<h4></h4>` 4-es szintű címsor
- `<h5></h5>` 5-ös szintű címsor
- `<h6></h6>` 6-os szintű címsor

Az oldal tartalomjegyzékét írják le.

Fontos, hogy logikus legyen a címsorszintek kiosztása, minden oldalon legyen 1-es címsor!

A címsorszinteket az oldalszerkezet elemek egymásbaágyazásával is módosíthatjuk a HTML5-ben. A számított címsorszinteket a <https://gsnedders.html5.org/outliner/> oldalon lehet ellenőrizni.

PÉLDA

```
<h1>Fő címsor</h1>  
<h2>Kettes címsor</h2>
```

1. Fő címsor
1. Kettes címsor

A számított
címsorszintek
megegyeznek a két
különböző kódnál.

```
<h1>Fő címsor</h1>  
<section><h1>Alszakasz fő címsora</h1></section>
```

1. Fő címsor
1. Alszakasz fő címsora

CÍMSOROK

- A dokumentumunkban most így vannak jelölve a címsorok, keresés/cserével változtassuk meg ezeket a megfelelő HTML tagre!
- Vigyázzunk a keresés/csere sorrendjére!

= Címsor 1 =
== Címsor 2 ==
=== Címsor 3 ===

Címsor 1	<h1>
Címsor 2	<h2>
Címsor 3	<h3>

CÍMSOROK

Illesszük be a hiányzó címsorokat az index.html dokumentumba. A megjegyzések mutatják, hol kell címsort kialakítani.

HIPERHIVATKOZÁSOK (LINKEK)

HIPERHIVATKOZÁS KÉSZÍTÉSE

Feladat:

A menüben az **Új film beküldése** szöveg az *urlap.html* oldalra mutasson. A *title* attribútum értékét is töltsük ki! (Értéke: Ugrás az űrlapra, ahol saját kedvenc filmet lehet beküldeni). Nézzük meg mi lesz a *title* paraméter hatása!

<a> hiperhivatkozás készítése

- `href="webcím"`: a hivatkozás webcíme
- `target="_blank"` : ekkor új fülön nyílik

```
<p><a href="http://www.budapest.hu"
target="_blank">Budapesten</a>
születtem</p>
```

- Az oldal egy részét elláthatjuk egyedi azonosítóval (id), amelyre hivatkozhatunk is. Ekkor # jelet kell tenni a név elé.

```
<a id="kepek"></a>
<a href="#kepek">Ugrás a képekre</a>
```

HIPERHIVATKOZÁS KÉSZÍTÉSE

Feladat:

Oldjuk meg, hogy az oldalmenü elemeire kattintva az oldal adott részére kerüljünk! Ehhez megfelelő időket kell kiosztani a film nevét tartalmazó címsoroknál!

Pl. `<h2`

`id="kozossegihalo">`

`<a>` hiperhivatkozás készítése

- `href="webcím"`: a hivatkozás webcíme
- `target="_blank"` : ekkor új fülön nyílik

```
<p><a href="http://www.budapest.hu"
target="_blank">Budapesten</a>
születtem</p>
```

- Az oldal egy részét elláthatjuk egyedi azonosítóval (id), amelyre hivatkozhatunk is. Ekkor # jelet kell tenni a név elé.

```
<a id="kepek"></a>
<a href="#kepek">Ugrás a képekre</a>
```

HIPERHIVATKOZÁS KÉSZÍTÉSE

Feladat:

A forrásként megadott linkek új fülön nyíljanak meg!

Gipsz Jakab email címénél használjuk a mailto: protokollt!

<a> hiperhivatkozás készítése

- href="webcím": a hivatkozás webcíme
- target="_blank" : ekkor új fülön nyílik

```
<p><a href="http://www.budapest.hu" target="_blank">Budapesten</a> születtem</p>
```

- Az oldal egy részét elláthatjuk egyedi azonosítóval (id), amelyre hivatkozhatunk is. Ekkor # jelet kell tenni a név elé.

```
<a id="kepek"></a>  
<a href="#kepek">Ugrás a képekre</a>
```

GYORSBILLENTYŰ HOZZÁRENDELÉSE

- Az `accesskey` paraméter használatával gyorsbillentyűket tudunk rendelni a linkekhez
- Példa

```
<a href="http://www.elte.hu" accesskey="e">  
<span style="text-decoration: underline">E</span>LTE  
honlapja</a>
```

- A gyorsbillentyűként használt karaktert érdemes megkülönböztetni a szövegben (pl. aláhúzással), vagy a szöveg mögött kerek zárójelben fel lehet tüntetni.

GYORSBILLENTYŰK A BÖNGÉSZŐKBEN

	Windows	Linux	Mac
Firefox	Alt + Shift + bill		Firefox 57>= Control + Option + bill VAGY Control + Alt + bill
Internet Explorer	Alt + bill	N/A	
Google Chrome	Alt + bill		Control + Alt + bill
Safari	Alt + bill	N/A	Control + Alt + bill
Opera 15+	Alt + bill		Control + Alt + bill

GYORSBILLENTYŰ BEÁLLÍTÁSA

Feladat: az oldalmenüben állítsuk be, hogy az első linket az 1-es, a második linket a 2-es, stb. gyorsbillentyűvel is aktiválni lehessen!

```
<a href="#ano" accesskey="2">A nő</a>
```

Social Network - A közösségi háló

A nő

Te meg én és minden ismerősünk

Deep Web

STÍLUSLAP CSATOLÁS

STÍLUSLAP CSATOLÁSA

- A letöltött csomagban találunk egy félig kész stíluslap állományt is.
- Linkeljük be az index.html oldalhoz! A `<head>` részbe írjuk be a következőt:

```
<link href="css/alap.css" rel="stylesheet" type="text/css">
```

- A `<link>` tagnek nincs záró párja!
- Nézzük meg hogyan változott meg az oldalunk megjelenése a böngészőben!

CSOPORTOSÍTÓ ELEMEEK

LISTÁK HASZNÁLATA (PÉLDA)

<code></code>	felsorolás lista
<code></code>	sorszámozott lista
<code></code>	listaelem

Muffincsoda

Hozzávalók

- 8 evőkanál liszt
- 2 dl tej
- 1 dl olaj
- 4 evőkanál cukor
- 2 tojás (egész)
- 1 csomag sütőpor
- 1/4 citrom reszelt héja
- 2 csomag vaníliás cukor

Elkészítés

1. A hozzávalókat egy tálban összekeverjük.
2. A formába helyezett muffinpapírt olajjal kikenjük.
3. Előmelegített sütőben 165°C-on 25 percig sütjük.

```
<h1>Muffincsoda</h1>
```

```
<h2>Hozzávalók</h2>
```

```
<ul>
```

```
<li>8 evőkanál liszt</li>
```

```
<li>2 dl tej </li>
```

```
<li>1 dl olaj </li>
```

```
<li>4 evőkanál cukor </li>
```

```
<li>2 tojás (egész) </li>
```

```
<li>1 csomag sütőpor </li>
```

```
<li>1/4 citrom reszelt héja </li>
```

```
<li>2 csomag vaníliás cukor </li>
```

```
</ul>
```

```
<h2>Elkészítés</h2>
```

```
<ol>
```

```
<li>A hozzávalókat egy tálban összekeverjük. </li>
```

```
<li>A formába helyezett muffinpapírt olajjal  
kikenjük.</li>
```

```
<li>Előmelegített sütőben 165°C-on 25 percig  
sütjük.</li>
```

```
</ol>
```

Feladat: A filmes oldalunkon az oldalmenü legyen sorszámozott listában, a források pedig felsoroláslistában!

Emlékeztető: a # jelek jelzik a sorszámozott listát, a * jelek pedig a felsoroláslistát.

CSOPORTOSÍTÓ ELEMEEK

- `<p>` bekezdés (ezt már néztük)
- `<div>` blokkszintű elemek csoportosítása jó
- `` soron belüli elemek csoportosítására jó
- `<hr>` vízszintes elválasztó vonal (nincs záró párja!)

Feladat:

Használjuk a `<hr>` elemet az egyes szakaszok elválasztására!

(Most a ---- karakterek jelzik az elválasztást a szövegünkben, ezt kell lecserélnünk)

<DIV> ELEM

Feladat:

A `<div>` elemet használjuk a bevezető szöveg és az oldalmenü csoportosítására. A `<div>` egyedi azonosítója (`id`) a „bevezeto” szöveg legyen! Soroljuk a „hasab” osztályba, ezzel is változik a megjelenése a stíluslap alapján.

```
<div id="bevezeto" class="hasab">
  <h2>Bevezető</h2>
  <p><cite>Krasznahorkai László</cite> a követl
  <br>Hogy ez igaz-e, mindenki döntse el maga,
  |
  <h2>Oldalmenü</h2>
  |
  <ol>
    <li><a href="#kozosseghalo" acce
    <li><a href="#ano" accesskey="2">
    <li><a href="#temegen" accesskey=
    <li><a href="#deepweb" accesskey=
  </ol>
</div>
```

A módosítás után nézzük meg, hogyan változik a megjelenés a böngészőben!

A DIV MEGJELENÉSE A STÍLUSLAP ALAPJÁN

Bevezető

Krasznahorkai László a következőt írta: „Az internet (...) az eddigi legbiztosabb út az örökkévalóságba.”.
Hogy ez igaz-e, mindenki döntse el maga, miután megnézte a listában szereplő filmeket.
Figyelem! A lista erősen szubjektív.

Oldalmenü

- 1 [Social Network - A közösségi háló](#)
- 2 [A nő](#)
- 3 [Te meg én és minden ismerősünk](#)
- 4 [Deep Web](#)

 ELEM

 soron belüli elemek csoportosítására jó
Gyakran használjuk arra, hogy a szövegben előforduló idegennyelvű szöveg nyelvkódját beállítsuk. Pl.
Social Network

Számos előnye van, például a keresőprogramok el tudják dönteni milyen nyelven íródott a szöveg, a vak emberek által használt képernyőolvasó pedig megfelelő nyelven képes felolvasni a szöveget.

Gyakran használt nyelvkódok:

<https://www.andiamo.co.uk/resources/iso-language-codes>

 ELEM

 soron belüli elemek csoportosítására jó
Gyakran használjuk arra, hogy a szövegben előforduló idegennyelvű szöveg nyelvkódját beállítsuk. Pl.
Social Network

Feladat:

Nézzük át az index.html oldalunkat, és ahol találunk idegen kifejezést, zárjuk körbe taggel és állítsuk be a nyelvkódot!

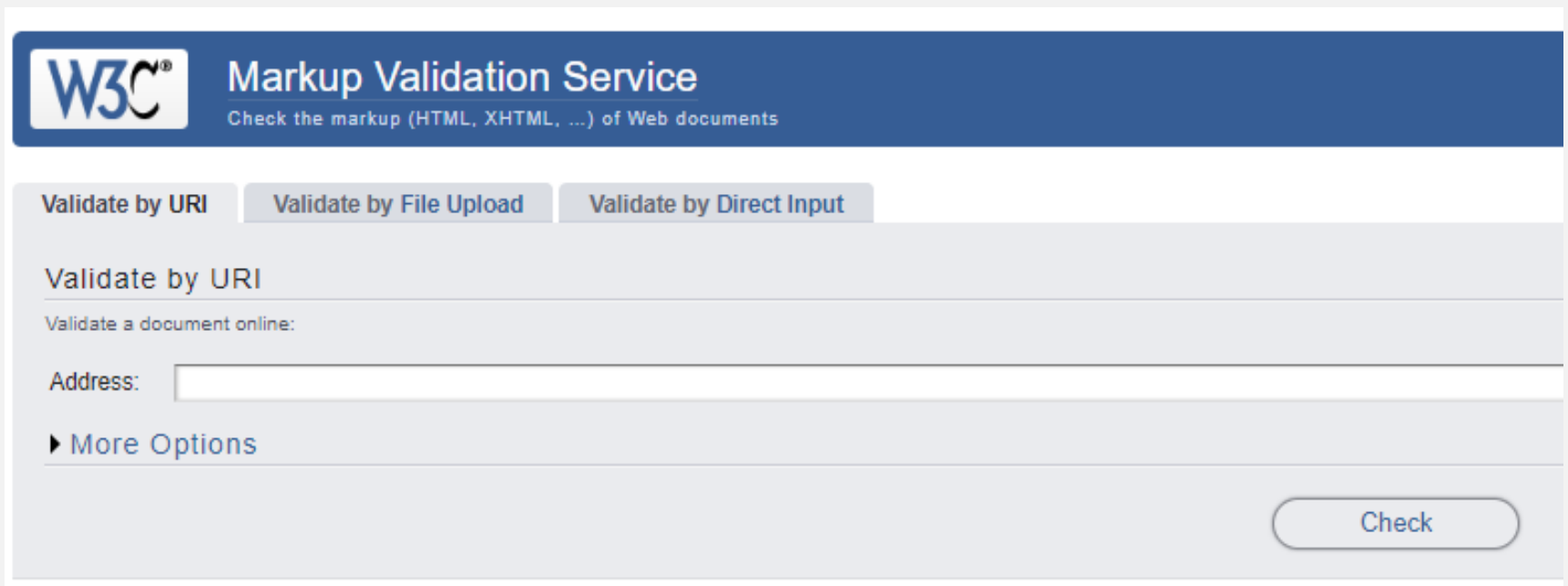
Gyakran használt nyelvkódok:

<https://www.andiamo.co.uk/resources/iso-language-codes>

VALIDÁCIÓ

VALIDÁLÁS

- A <https://validator.w3.org/> oldal segítségével nézzük meg, hogy szabványos-e, amit eddig csináltunk!

The screenshot shows the W3C Markup Validation Service interface. At the top, there is a blue header with the W3C logo and the text "Markup Validation Service" and "Check the markup (HTML, XHTML, ...) of Web documents". Below the header, there are three tabs: "Validate by URI", "Validate by File Upload", and "Validate by Direct Input". The "Validate by URI" tab is selected. Under this tab, there is a section titled "Validate by URI" with the text "Validate a document online:". Below this, there is a label "Address:" followed by a text input field. At the bottom left, there is a link "► More Options". At the bottom right, there is a "Check" button.

ÖNÁLLÓ MUNKA, GYAKORLÁS

GYAKORLÁS

- **Szülővárosodról** készíts egy egyszerű HTML oldalt a HTML5 szabvány szerint!
- Legyen benne legalább
 - 1 db 1-es címsor és 2 db alcímsor
 - 10 db bekezdés
 - 1 db felsoroláslista (legalább 3 elemű)
 - 1 db sorszámozott lista (legalább 3 elemű)
 - 2 db külső link (új ablakba nyíljon)
- Az oldal elnevezése (title) legyen a következő: Szülővárosom (*a város neve*)
- Használd szövegformázásokat (félkövér, dőlt)
- Az oldal alsó részén legyen feltüntetve a készítés dátuma, ami a `<time>` taggel legyen megfelelően leírva.
- Az oldal alján helyezz el egy linket „Vissza a tetejére” szöveggel, amivel az oldal tetejére lehet ugrani.
- Linkeld be az oldalra az itt található CSS állományt:
<http://webfejleszttes.inf.elte.hu/feladat/szulovaros.css>
- Szabványosan dolgozz, validáld az elkészült kódot!